

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-12-04
Besvaras senast
2020-12-18

Till statsrådet Per Bolund (MP)

2020/21:217 Samspelet mellan försvar och byggande

Jag har tidigare ställt en fråga till statsrådet om influensområden, och om statsrådet för avsikt att föreslå några lagförändringar som gör det möjligt att kombinera ett växande Sverige med äganderätt och ett återuppbyggt försvar. Jag har fått till svar att det finns ett regelverk för att hantera avvägningen mellan försvarsintresset och andra motstående intressen vid planläggning och lokalisering av bebyggelse.

Influensområden som Försvarsmakten utser har betydelse ur planhänseende. Ett influensområde är ett område inom vilket åtgärder som exempelvis ny bostadsbebyggelse kan påverkas av eller som i sin tur kan påverka verksamhet inom riksintresseområdet. I vissa fall är det inte verksamheten utan en viss anläggnings funktion som kan påverkas av specifika byggnadstyper och infrastruktur. Influensområdets fysiska utbredning från till exempel skjutfält eller flygplatser varierar beroende på verksamhetens art samt vilken typ av åtgärd som ska vidtas.

I de flesta fall innebär den verksamhet som konstituerar riksintresset (skjut, spränghamn, flygverksamhet, radar, sensorer, kommunikationsanläggningar med mera) en omgivningspåverkan som har betydelse för plan- och lovärenden. För områden som berörs av omgivningspåverkan av den militära verksamheten redovisas influensområden där Försvarsmakten genom granskning av planer och lovansökningar måste kunna säkerställa att ny bebyggelse eller andra åtgärder inte innebär risk för påtaglig skada på riksintresse eller område av betydelse för totalförsvarets militära del.

Det måste gå att kombinera ett växande Sverige med äganderätt och ett återuppbyggt försvar. I en tid när säkerhetsläget i vårt eget närområde är sämre vill vi stärka vår försvarsförmåga. Det innebär att Försvarsmakten behöver kunna öva alltmer och därmed ha tillgång till övnings- och skjutfält.

Men runt om i Sverige finns influensområden som gör det svårt att bo, leva och verka i närheten av eller i anslutning till försvarets verksamheter. Sådana exempel är Berga i Haninge, Visby på Gotland och Halmstad i södra Halland. Det ligger förståeligt nog inte i försvarets intresse att öppna upp lagstiftningen alltför mycket så att de riskerar att behöva begränsa sin verksamhet och att det blir svårare att få tillstånd i framtiden.

Sedan början av 90-talet har både miljöbalken och plan- och bygglagen förändrats på ett antal avgörande punkter, framför allt när det gäller störande verksamhet. Det har inneburit att det har blivit allt svårare att kunna bygga i till exempel bullerutsatta miljöer. Det har i sin tur lett till att verksamheter som ses som störande blivit betydligt mer restriktiva när det gäller att tillstyrka byggnation i sin direkta närhet, framför allt verksamheter som klassas som riksintressen. Den nuvarande situationen grundar sig i en alltför rigid lagstiftning som gör det svårare för Försvarsmakten att öva och för kommunerna och markägare att bygga. Detta inskränker äganderätten, vilken är befast i jordabalken.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Per Bolund:

1. Har statsrådet för avsikt att föreslå några lagförändringar som gör det möjligt att kombinera ett växande Sverige med äganderätt och ett återuppbyggt försvar, och hur avser statsrådet och regeringen att verka för ett stabilt bostadsbyggande?
2. Hur avser statsrådet att hantera frågan, som ytterst handlar om äganderätten, om att enskilda markägare i närheten av försvarsverksamhet har svårt att bygga eller utveckla sin verksamhet?

.....

Alexandra Anstrell (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders